

STRAMA-nytt februari 2002

www.strama.org

KALENDARIUM

10 april 2002 → Temadag
”Hur förebygger vi spridning av antibiotikaresistens i vårdformer utanför sjukhus?”
Målgrupp: MAS:ar, distriktssköterskor, primärvårdsläkare m fl.
Information och anmälan
kristina.lundh@smi.ki.se och
www.strama.org

15 april → Antimicrobial Resistance – Strategies for Research and Funding.
Representanter för WHO och EU informerar om antimikrobiell resistens och EU:s forskningsstrategier.
Information och anmälan:
kristina.lundh@smi.ki.se

29 maj → Vårens STRAMA-dag är fastställd till 29 maj på Arlandia hotell. Boka in dagen redan nu, ytterligare information kommer att läggas ut senare på www.strama.org

TIPSET

→ EPI-aktuellt är ett nyhetsbrev som ges ut av Avd för epidemiologi på Smittskyddsinstitutet. Du kan prenumerera via formulär på SMI:s hemsida
www.smittskyddsinstitutet.se
→ En första sammanställning av resultat från apotekens Infektionsår är nu färdig. Tag kontakt med ditt lokala apotek.

STRAMA-nyheter ställs samman av Liselotte Högberg, Eva Melander, Kristina Lundh och Otto Cars. Nyhetsbladet som är enbart elektroniskt, planeras att utkomma i slutet av månaden, 8 ggr/år. Uppehåll görs under sommar och julmånad. Du är välkommen med tips på nyheter, aktiviteter etc till: kristina.lundh@smi.ki.se

Aktuellt nationellt

Sjuksköterskor ställer diagnos på infektioner

I ett pilotprojekt på vårdcentralen i Norrahammar i Jönköpings län har fyra specialtränade sjuksköterskor under ett år haft öppen infektionsmottagning. De undersöker, ställer diagnos, ger råd och behandling samt sjukskriver vid behov. Denna radikala lösning kom till stånd som ett sätt att lösa problem med läkarbrist, överbelastad telefonrådgivning och månadslånga väntetider för läkarbesök. Resultaten ser lovande ut. Projektet förlängs och planer finns på att starta liknande mottagningar på ytterligare tre vårdcentraler i länet. Sjuksköterskorna har även ansökt hos Socialstyrelsen om att få en utvidgad förskrivningsrätt men fått avslag. *Dagens Medicin 7/02, Tema Allmänmedicin.*

Distriktsläkaren kan prata bort onödiga antibiotikarecept

Genom att jämföra en enkätundersökning bland patienter som sökt för infektioner på vårdcentraler med siffrorna för antibiotikaförsäljning, förskrivningsställe och befolkningsdata har forskare i Östergötland fått fram hur vårdcentralernas totala förskrivningsmönster överensstämmer med hur nöjda patienterna är med läkarbesöken. Studien visar att det är inte enbart genom att ta fram receptblocket som distriktsläkare kan göra sina patienter nöjda, utan genom att lyssna och samtala med patienten. *Dagens Medicin 7/02, Tema Allmänmedicin.*

Apoteket startar nyhetstjänst kring läkemedel på sin hemsida

Tjänsten riktar sig till allmänheten och målet är att man vill öka kunskapen om olika läkemedel för att motverka att läkemedel används på fel sätt. Redaktionen består av tre medicinjournalister vars uppgift är att rapportera oberoende om läkemedelsutveckling. *Dagens Medicin 31/1 2002.*

Minskad antibiotika-användning hos förskolebarn

Siffror på antibiotika-användning i Sverige presenterades i Socialstyrelsens kvartalsrapport om läkemedelsförsäljning 15/2 2002. Under perioden juli 2000 till juni 2001 användes lika mycket antibiotika som samma period året före. I genomsnitt fick svenskarna ungefär 15 dygnsdoser per 1000 invånare och dag. Hos barn 0-6 år sågs emellertid en minskning av antibiotikakonsumtionen, medan man hos personer över 65 år såg en ökning. Liksom tidigare år ses stora regionala skillnader i landet. Störst förbrukning finns i storstadsregionerna. I Skåne används ca 18 dygnsdoser per 1000 invånare och dag, medan man i Jämtland ligger strax under 12 dygnsdoser per 1000 invånare och dag. *Dagens Medicin 19/2 2002 alt. <http://www.sos.se/FULLTEXT/125/2002-125-5/2002-125-5.htm>*

Aktuellt internationellt

Hög frekvens MRSA-infektioner i Storbritannien

Enligt en rapport från ”The Public Health Laboratory Service” som bygger på ett nytt obligatoriskt övervakningssystem, utgör MRSA 40 % av alla laboratorieverifierade infektioner med *Staphylococcus aureus* i Storbritannien. Detta motsvarar ungefär frekvenserna i sydeuropeiska länder. Regionala skillnader sågs, med högst frekvenser i London och lägst i nordvästra England. Högre frekvenser rapporterades från högspecialiserade sjukhus än vanliga akut- och specialistsjukhus. *Medscape 8/2 2002.*

STRAMA-nytt februari 2002

www.strama.org

Aktuellt internationellt

Bakteriofager kan bota möss med bakteriemi orsakad av vankomycinresistenta *Enterococcus faecium*.

Ett företag i USA har isolerat enterokock-fager från kloakvatten. Fagstammen ENB6 visade en antibakteriell effekt mot 79 % av ett hundratal kliniska isolat från olika geografiska områden i USA. Forskarna inokulerade möss med en normalt dödlig dos av vankomycin-resistenta *Enterococcus faecium*. En dos av ENB6 45 minuter efter inokuleringen resulterade i 100 % överlevnad hos mössen. Vid behandling efter 5 timmar räddade en hög dos samtliga djur. Ytterligare fördröjning minskade överlevnaden, men vid start efter 24 timmar överlevde fortfarande ca 50 % av djuren. *Infect Immun* 2002;70:204-10.

Ökad fluorokinolonresistens hos *Salmonella enterica* serotyper hos turister som återvänt från Sydostasien

Vid en undersökning som gjorts på Folkhälsoinstitutet i Åbo, Finland, har man undersökt känsligheten för ciprofloxacin hos 629 *Salmonella* isolat från individer som återvänt från en resa i Sydostasien samt 581 isolat av inhemskt ursprung. *S enteritidis* samt *S typhimurium* var de vanligast förekommande serotyperna. 78 isolat visade nedsatt känslighet för ciprofloxacin, 66 från utlandsresenärer och 12 från "inhemska" fall. Från 1995 till 1999 ökade den årliga andelen ciprofloxacinresistenta isolat från 3,9 % till 23,5% hos asien-resenärer samt från 0% till 4,1% hos "inhemska fall". Flest resistenta isolat kom från patienter som varit i Israel, Spanien och Thailand, men resande som varit i Thailand eller Malaysia hade högst risk att bli bärare av en resistent stam. De ökande resistensfrekvenserna i Sydostasien tillskrives en utbredd användning av nalidixinsyra mot dysenteri i dessa områden. *Emerging Infectious Diseases*2001;7(6):996-2001.

Ökad frekvens penicillin-resistenta pneumokocker i Canada, men minskad antibiotika-användning

Data från Canadian Bacterial Surveillance Network visar att efter flera år med minskande andel pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin, skedde en ökning från 12,5 % 2001 till 15 % 2002. Detta trots att data från NIPA (National Information Program on Antibiotics) visar att allmänhetens kunskap om hur antibiotika skall användas har ökat och antibiotika-förskrivningen har minskat.

Medscape februari 2002.

Tyska läkare efterlyser EU-förbud mot antibiotika i djurfoder

Som följd av upprepade fynd av kloramfenikol i mat (här rörande både från Europa och Asien) i Tyskland, har det tyska läkarförbundet efterlyst ett förbud mot användning av antibiotika i djurfoder i hela EU. *Medscape* 30/1 2002.

En europeisk studie om förhållandet mellan antibiotikaförbrukning och resistens har nyligen publicerats.

Studien bygger på resistensdata som samlats in av EARSS (European Antimicrobial Resistance Surveillance System) och öppenvårdsförsäljning av antibiotika i 15 länder. Studien visar att penicillinresistensen bland *S pneumoniae* korrelerar till förbrukningen av beta-lactam antibiotika och makrolider. Artikeln finns att läsa på adress: <http://www.cdc.gov/ncidod/eid/vol8no3/01-0192.htm>